

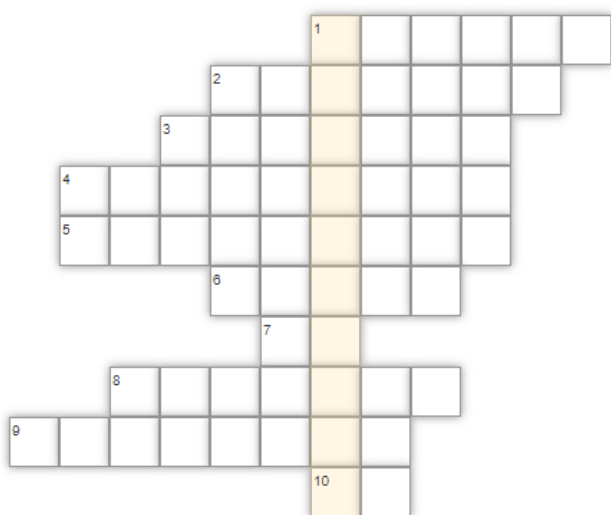
3. osztály 2. forduló KÖRÖSÖK MENTI LEVELEZŐS VERSENY
(természetismeret) 2023/2024

Ügyes légy!

1. Segíts Janónak megfejteni a rejtvényt! Melyik állítás lesz igaz a megfejtésre?

1. Gáz halmazállapotú anyag, mely szükséges az élethez és az egyik alkotója az oxigén.
2. Ezzel védjük magunkat, ha esik az eső.
3. Télen, amikor $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ alatti a hőmérséklet, ilyen képződmények lóhatnak le az ereszről.
4. Ez történik a víz térfogatával, ha megfagy.
5. A víznek nincs szaga, tehát...
6. Télen hordjuk, hogy ne fázzon a fejünk.
7. 0°C alatt előforduló csapadék.
8. Ez történik a cukorral a teában.
9. Ez a folyamat játszódik le, amikor száradnak a ruhák.
10. Szilárd halmazállapotú anyag, melyet ételek ízesítésére és tartósításra is használunk.

- A: Szilárd anyagból folyékony anyag lesz.
B: Folyékony anyagból légnemű anyag lesz.
C: Folyékony anyagból szilárd anyag lesz.
D: Légnemű anyagból folyékony anyag lesz.
E: Egyik sem.

2. Ha a mentőket szeretnéd hívni...

- A: Csak egy telefonszámot hívhatsz. B: Páros számot hívsz. C: Egy olyan telefonszámot hívsz, amelynek, a számjegyeinek összege 6. D: 2 számjegyből álló telefonszámot hívsz.
E: 11 számjegyből álló telefonszámot hívsz.

3. Melyik a kakukktojás?

- A: malamut B: ragdoll C: bolognese D: beagle E: havanese

4. Dávid házidolgozatot írt egy állatról. Kitalálod, hogy melyikről?

Ez az állat a gerincesek törzsébe tartozik. Hatalmas termetű madár. A kakas, akár 16 kg is lehet, a nőtény kisebb. Elsősorban Eurázsia füves területeinek ritka, de jellegzetes madara, elterjedési területén belül felaprózódott, elszigetelt állományai alakultak ki. Tavasszal látványos dürgés közben alakulnak ki a párok. Fészke egyszerű, mindössze egy talajmélyedés. Általában 1-3 tojást rak. A csibék 25-28 nap alatt kelnek ki. A fiókák fészekhagyóak, az első időszakban a tyúk segíti táplálkozásukat, később teljesen önállóan keresik élelmüket. Az utódok 4-6 éves korban válnak ivaréretté. Mindenevő. Télen sokszor az őzekhez csapódik, a hó alól kikapart repcét, lucernát is fogyasztja. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület címerében is megtalálható.

Melyik nemzeti parkunkban van jelen nagy számban ez az állat?

- A: Aggteleki Nemzeti Park B: Fertő-Hanság Nemzeti Park
C: Körös-Maros Nemzeti Park D: Bükk Nemzeti Park E: Duna-Ipoly Nemzeti Park

5. Mikor kezdődik?

A reggelek egyre hidegebbek, a nappalok egyre rövidebbek. Hazánkba is megérkezett a tél, de kevesen tudják, hogy az Északi féltekén a tél kezdetének több hivatalos időpontja is van.

Szerinted melyik lehet a megfelelő állítás?

A: A meteorológiai tél kezdete december 1., a naptári tél kezdete december 1. és a csillagászati tél kezdete december 22.

B: A meteorológiai tél kezdete december 1., a naptári tél kezdete december 6. és a csillagászati tél kezdete december 24.

C: A meteorológiai tél kezdete december 6., a naptári tél kezdete december 24. és a csillagászati tél kezdete december 31.

D: A meteorológiai tél kezdete december 2., a naptári tél kezdete december 12. és a csillagászati tél kezdete december 22.

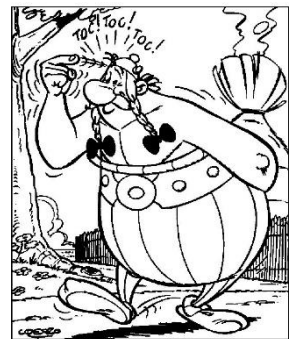
E: A meteorológiai tél kezdete december 1., a naptári tél kezdete december 10. és a csillagászati tél kezdete december 21.

6. Mi a közös az alábbi napokban?

Állatok világnapja, Földünkért világnap, Takarékosági világnap, Zenei világnap

A: mindegyik szeptemberben van B: mindegyik októberben van
C: mindegyik novemberben van D: mindegyik decemberben van
E: mindegyik januárban van

7. Melyik szín nem jelöl felszínformát a domborzati térképeken?

A: kék B: sárga C: zöld D: barna E: piros

8. Valami megegyezik.

Peti és Lali szeretik a téli sportokat. Imádnak szánkózni, hógolyózni és síelni, de szeretik megfigyelni a hóesésben a hópelyhek alakját is. A hópelyhek jégkristályok összekapcsolódásával keletkeznek és számos formában, alakban és mintában találkozhatunk velük. A két barát többször próbált már két egyformát keresni, de sosem sikerült nekik. A hópelyhek több különböző hőmérsékletű és páratartalmú légtömegben jut át, melynek következtében minden hópelyhely vagy másnéven hókristály egyedi lesz. Akad azonban egy tulajdonságuk, ami mindegyiken megfigyelhető. Mindegyik hókristályban felfedezhető ugyanaz a mértani forma.

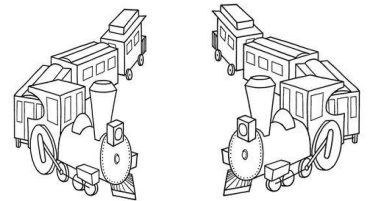
Szerinted melyik lehet ez?

A: szabályos nyolcszög B: szabályos hatszög C: szabályos ötszög D: szabályos négyszög E: trapéz

9. Utazás

Luca Békéscsabán lakik, és a mamájával szeretne elutazni Szegedre vonattal, hogy meglátogassák az unokatestvéreit. Hány órákor indul a legkorábbi járat a menetrendek.hu szerint, ha szombati napon szeretnének utazni, átszállás nélkül?

A: 5:00 B: 5:20 C: 5:47 D: 5:55 E: nincs közvetlen járat

10. Költözzünk vagy sem?

A tél beköszöntével sok állat keres magának menedéket a hideg elől, és vannak olyanok is, amelyek útra kelnek és melegebb tájakra vándorolnak. A madarak között is megfigyelhető ez a jelenség.

A költözés célja nem feltétlenül a hideg időjárás, hiszen a toll jól szigetel, és melegen tartja a madárkát, sokkal inkább a kevés eleség az oka. Vannak azonban olyan bátor és elszánt madarak, amelyek itt próbálják átvészelní a téli időszakot.

Szerinted a felsoroltak közül mely madarak költöznek el a tél idejére.

balkáni gerle, házi veréb, bütykös hattyú, fácán

A: balkáni gerle

B: fácán

C: házi veréb

D: bütykös hattyú

E: Egyik sem.

11. Tudtad?

Lappföld Finnország északi részén található és itt egész évben találkozhatunk a Mikulással. Mindenki tudja, hogy a mikulás szánját rénszarvasok húzzák, de kevesen ismerik egyéb különleges tulajdonságaikat. Válaszd ki azt az állítást az alábbiak közül, amelyik helytelen!

1. A rénszarvas patái nagyon szélesek és laposak, hogy a lába ne süppedjen bele a hóba.
2. A rénszarvasoknak nagyon jó szaglásuk van, ez segíti őket abban, hogy megtalálják a zuzmót a hó alatt.
3. A rénszarvasok térdei futás közben kattogó hangot adnak.
4. A hímnek és a nősténynek is van agancsa.

A: az 1-es B: a 2-es C: a 3-as D: a 4-es E: nincs helytelen állítás

12. Megfigyelhetjük-e hazánkból a sarki fény jelenségét?

- A: igen
B: nem
C: csak interneten keresztül
D: csak bizonyos műszerekkel
E: laikusok számára nem észrevehető

4. osztály 2. forduló KÖRÖSÖK MENTI LEVELEZŐS VERSENY
(természetismeret) 2023/2024

Ügyes légy!

1. Tedd növekvő sorrendbe az alábbi kifejezéseket!

d, Kontinens

b, Vármegye

f, Naprendszer

e, Város

g, Ország

c, Tejútrendszer

a, Bolygó

A: b – e – d – g – a – c – f

B: e – g – b – d – a – c – f

C: e – b – g – d – a – f – c

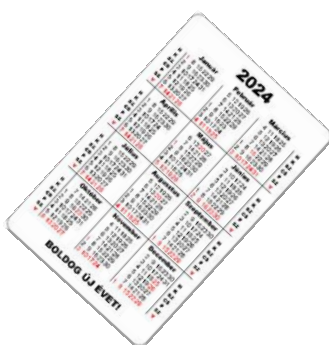
D: a – b – c – d – e – f – g

E: f – c – g – d – a – b – e

2. Melyik hónapra gondolhatott, Tibi? Annyit árult el, hogy összesen 31 napból áll, az előtte lévő hónap 30 napos, az utána következő pedig 31?

A: július és december B: január és október C: március és december

D: május és július E: augusztus és október

3. Mi az a lupe?

A: hőmérő

B: mikroszkóp

C: kémcső

D: lombik

E: kézi nagyító

4. Rudolf, a télapó rénszarvasa egyik éjjel azt álmodta, hogy egy fantasztikus karácsonyi bulit tartott. Nem emlékezett az álom minden részletére, de az pontosan rémlett neki, hogy egy játék során meg kellett, hogy számolja, hány lába van a vendégeinek összesen és ekkor 38 db lábat számlált. Kik lehettek a vendégek?

A: 2 hangyászszün, 4 oposszum és 2 gyűrűsfarkú maki

B: 2 rozsomák, 5 rénszarvas, 3 siketfajd és 2 énekes hattyú

C: 3 barna medve, 4 sarki róka és 3 házi légy

D: 3 réti sas, 3 farkas, és 2 zsiráf bogár

E: 5 zebra, 2 jegesmedve, 2 rénszarvas és 3 albatrosz

5. Mi történik a falevelekkel?

Aranyosi Ervin: Őszi levelek

Mennyi szín és mennyi pompa,

mennyi szépség vesz körül!

Nézem, ahogy földre szállnak,

s kicsi szívem úgy örül.

Hull a sok-sok sárga levél,

vörös, barna földet ér.

Vajon hová tűnt a fákról,

a sok nyári zöld levél?

Talán a Nap festette be,

vagy éjjel a Telihold?

Vajon színes festékekkel

palettájuk teli volt?

Vagy az Ősz volt ez a művész,

és titokban alkotott?

*Bárki volt is, ez az évszak,
annyi csodás színt hozott...*

Gondolkodtál már azon, hogy miért hullanak le a falevelek ősszel és mi történik a fával télen? Az alábbi állítások közül vajon melyik nem fedí a valóságot?

- A: A lombhullató növények védekezésésképpen hullatják le a leveleiket.
- B: A lombhullató növények így kezdik meg a télre való felkészülést.
- C: A lombhullató növények télen elpusztulnak.
- D: A lombhullató növények a fagyok ellen, a leveleik lehullajtásával védekeznek.
- E: A lombhullató növények télen nyugalmi állapotban vannak.

6. Peti szeretné, ha az anyukájával meglepnék a nagypapáját a kedvenc ételével, az étel nevét elfelejtette, de arra emlékszik, hogy bográcsban főzik és kell bele burgonya, szalonna és tészta is. Mi lehet ez?

- A: pampuska
- B: egérke
- C: koldustáska
- D: slambuc
- E: cicege

7. Hol nem volt vulkánkitörés 2023-ban az alábbiak közül?

- A: Izlandon
- B: Olaszországban
- C: Afrikában
- D: Oroszországban
- E: Spanyolországban

8. Marci iskolájában, az egészségnevelési héten a mentősök bemutatták az újraélesztést. A gyerekek érdeklődéssel figyelték a mindennapok hőseit, később pedig egymás között is megvitatták a látottakat a szünetben. Vajon mindenki jól emlékezett az elhangzottakra? Milyen esetben kell alkalmazni az újraélesztést?

- A: Ha valaki elájult.
- B: Ha valaki erősen vérzik és fájlalja a karját.
- C: Ha valaki 10 másodperc alatt kettőnél kevesebb alkalommal vesz levegőt.
- D: Ha valaki arra panaszkodik, hogy nem tudja mozgatni a lábát.
- E: Ha valaki félrenyelt és fuldoklik.

9. Hova utazzon a szüleivel Lali a téli szünetben, ha síelni szeretne?

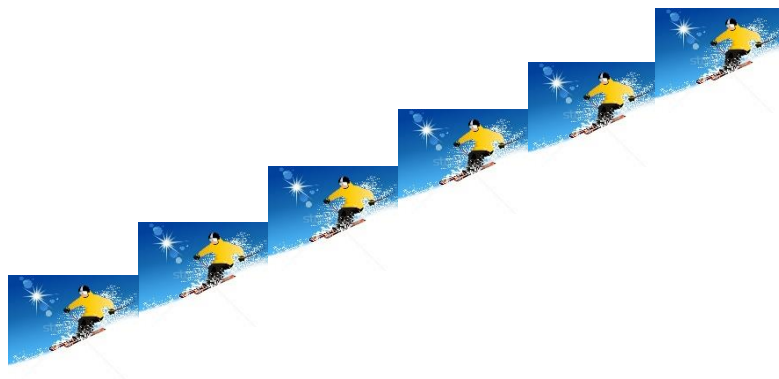
A: Debrecenbe

B: Bánkútra

C: Szegedre

D: Szolnokra

E: Kecelre

10. Panka szorgalmi feladatot készített. Összegyűjtötte a hónapok régi nevét, de egy hónap kimaradt, melyik?

Áldás hava

Álom hava

Enyészet hava

Fergeteg hava

Ígéret hava

Jégbontó hava

Kikelet hava

Magvető hava

Napisten hava

Szelek hava

Új kenyér hava

A: május B: február C: szeptember D: november E: március

11. Melyik csoportba tartozó állat utódját nem találtad meg a szókeresőben?

Majd én megmondom!

M	C	Ó	L	V	P	D	K	U	Z
A	B	Á	R	Á	N	Y	B	G	Y
L	O	L	T	V	O	Y	X	I	Á
A	C	S	É	H	B	V	D	D	T
C	S	I	B	E	B	I	H	A	L
B	I	B	O	R	J	Ú	Í	O	F
L	K	I	K	N	O	U	N	Ö	Í
N	Ó	Í	F	Y	N	Q	A	F	R
T	J	F	I	Ó	K	A	Ö	F	M

A: emlős

B: madár

C: kételtű

D: rovarok

E: mindegyik csoporthoz tartozott legalább egy utód

12. Kitalálod? Melyik állítás igaz a találós kérdés megfejtésére?

„Fehér, kicsi, kopogó,
nem sokáig maradó,
illeg-billeg, meglazul,
jön a másik és kihull.”

A: 20 db van belőle B: 22 van belőle C: 24 van belőle D: 32 van belőle
E: 34 van belőle